

LARS HOLM THOMSEN
Starbakvej 35
9900 Frederikshavn

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

9. november 2019

Miljøtilladelse til husdyrbruget Starbakvej 35, Frederikshavn

Sagsnummer: GEO-2018-05078
Dokumentnummer: 2745581

Sagsbehandler:
Anne Marie Henriksen

Direkte telefonnummer:
+45 9845 6272

Husdyrbrugets navn	Nørre Ribberholt
Afgørelsestype	§ 16b
Adresse	Starbakvej 35, 9900 Frederikshavn
Ejendomsnr.	813-066998
Matr.nr.	13a Den Østlige el, Åsted
CVR nr.	10010942
Ansøger	Lars Thomsen
Ansøgningsskema, ID	205569

Indholdsfortegnelse

Side 2/10

1.	Kommunens afgørelse og vilkår.....	3
2.	Baggrund for afgørelsen	4
2.2	Miljøteknisk vurdering samt begrundelse for de stillede vilkår.....	4
3.	Generelle forhold	7
3.1	Lovgrundlag	7
3.2	Tidligere meddelte afgørelser	7
3.2	Udnyttelse og kontinuitet	8
3.3	Offentlighed og partshøring	8
3.5	Retsbeskyttelse	8
3.6	Aktindsigt	8
3.7	Offentliggørelse og klagevejledning.....	8
4.	Bilag	10
	Bilag A Situationsplan	10

1. Kommunens afgørelse og vilkår

Side 3/10

Frederikshavn Kommune meddeler hermed tilladelse efter § 16 b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹ til husdyrbruget Nørre Ribberholt på adressen Starbakvej 35, 9900 Frederikshavn. Tilladelsen er gældende fra dags dato og omfatter følgende projekt:

- Udvidelse af produktionsarealet til kreaturer og heste fra 770 m² til fremover 1.912 m²
- Udvidelsen sker i ejendommens eksisterende bygningsmæssige rammer og der er således ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelsen

Kommunen har vurderet, at det ansøgte projekt kan gennemføres i overensstemmelse med Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. samt habitatdirektivet, når husdyrbruget drives på afgørelsens vilkår og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for afgørelsen. Det vurderes, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Afgørelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med nedenstående tabel 1. Husdyrbrugets placering fremgår af bilag A.

TABEL 1 INDRETNING AF STALDAFSNIT

Staldnavn	Dyre- og staldsystem	Stald (brutto-areal)	Produktionsareal	Antal mdr på græs
Stald 4	Alle kvæg; dybstrøelse	86 m ²	83 m ²	9
Stald 4	Alle Kvæg, Heste, Får og geder; dybstrøelse	61 m ²	54 m ²	11
Stald 6	Alle kvæg; dybstrøelse	815 m ²	633 m ²	9
Stald 8	Alle kvæg; dybstrøelse	224 m ²	224 m ²	9
Stald 13	Alle kvæg; dybstrøelse	918 m ²	918 m ²	9
Ialt	-	2.104 m ²	1.912 m ²	-

2. I juni, juli, august og september må dyrene ikke have adgang til produktionsarealer.

¹ Lovbekg. Nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

2. Baggrund for afgørelsen

Side 4/10

Frederikshavn Kommune modtog den 20. november 2018 ansøgning om Miljøtilladelse af husdyrproduktionen på ejendommen Starbakvej 35, 9900 Frederikshavn. Ansøgningen er indsendt gennem www.husdyrgodkendelse.dk med skema ID 205569.

Husdyrbruget drives med ekstensivt kvæghold og et mindre hestehold. Kreaturerne afgræsser forskellige naturarealer i et større geografisk område i Vendsyssel i sommerhalvåret. Der er alene behov for opstaldning i en mindre periode i vinterhalvåret.

2.2 Miljøteknisk vurdering samt begrundelse for de stillede vilkår

Afgørelsens vilkår er udarbejdet i henhold til Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug samt Miljøstyrelsens vejledninger om samme.

Lokalisering, landskab og byggeri

Der er ikke nybyggeri i forbindelse med udvidelse af produktionsarealet på ejendommen. Der er derfor ikke lavet en særlige landskabelig vurdering og der er ikke stillet vilkår i forhold hertil.

Kommunen har vurderet at alle afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til §§ 6-8 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. er overholdt. Kommunen har desuden vurderet, at det projekterede anlæg ligger uden for fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Indretning og drift

Alle staldafsnit er indrettet med dybstrøelse og der er naturlig ventilation i staldene. Der er ikke etablering af teknologi i forbindelse med udvidelsen af produktionsarealet.

Natur

Tæt på ejendommen ligger der en eng og en sø, lidt længere væk ligger der overdrev. Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på 12 kg N/ha/år.

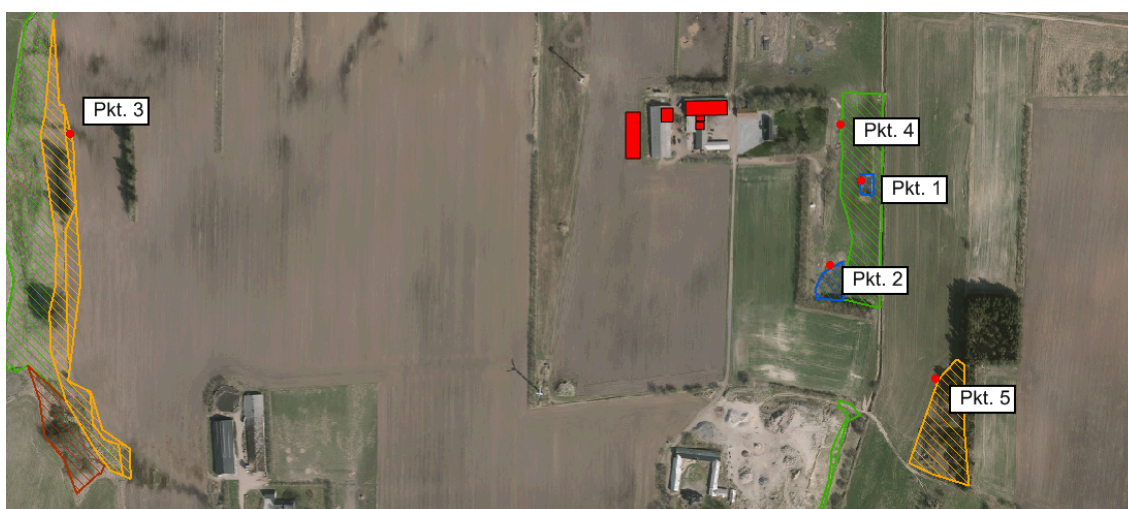
Ifølge § 23 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug anses virkningen på miljøet som væsentligt, hvis beskyttelsesniveauet for ammoniak, jf. §§ 24-29 og bilag 3 til bekendtgørelsen ikke overholdes. Naturvurderingen tager derfor udgangspunkt i de angivne beskyttelsesniveauer.

Der er foretaget beregning af ammoniakdepositioner på de nærmeste naturarealer, samt til de naturarealer hvor der forventes at kunne være en problemstilling. På den baggrund er der foretaget en vurdering af hvilken kategori (1, 2, 3 eller øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3) de forskellige naturarealer hører til og til projektets naturpåvirkning generelt. Beregningerne fremgår af tabel 2, mens punkternes placering fremgår af figur 1.

TABEL 2 BEREGNING AF N-DEPOSITION

Side 5/10

Pkt.	Kategori	Naturtype	Beregnet merdep. (kg N/ha/år)	Beregnet totaldep. (kg N/ha/år)
1	§3	Sø	0,1 kg N/ha/år	0,3 kg N/ha/år
2	§3	Sø	0,1 kg N/ha/år	0,1 kg N/ha/år
3	3	Overdrev	0,0 kg N/ha/år	0,1 kg N/ha/år
4	§3	Eng	0,2 kg N/ha/år	0,5 kg N/ha/år
5	3	Overdrev	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år

FIGUR 1 PUNKTER DER ER REGNET N-DEPOSITION TIL

Der er ingen **kategori 1-natur** i nærheden.

Den maksimalt tilladte total ammoniakdeposition på **kategori 2 natur** er 1,0 kg N/ha/år. Dette afskæringskriterier er overholdt til alle de nærliggende naturarealer og der er derfor ikke taget nærmere stilling til om det er kategori 2 natur eller ej.

I forhold til kategori **3-natur** skal kommunen foretage en konkret vurdering af om der skal fastsættes krav. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er > 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition < 1,0 kg N/ha/år. Ingen af de nærliggende naturarealer modtager en merdeposition på > 1 kg N/ha/år og afskæringskriteriet er dermed overholdt.

Øvrig natur jf. naturbeskyttelseslovens §3 (enge, øvrige søer og strandenge)

Ifølge DMU er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på < 1 kg N/ha. Det er altså Frederikshavns kommunes vurdering, at §3 i naturbeskyttelsesloven umiddelbart vil være overholdt ved en ammoniak merbelastning på < 1 kg N/ha/år til naturarealer. Ingen af naturarealerne modtager en merdeposition på > 1 kg N/ha/år.

Natura 2000 områder og bilag IV-arter

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 8, Bangsbo og Åsted ådal med omkringliggende overdrevsområder. Området ligger omkring 2 km sydvest for anlægget. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i Natura 2000 området.

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødeøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring det ansøgte anlæg. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Trolldflagermus, Skimmelflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rastekområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Kommunens samlede vurdering i forhold til natur

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Kommunen har desuden vurderet, at projektet ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealer, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur.

Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er, at den beregnede ammoniakfordampning er på 437 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldtyper og afgræsnings.

Nabogener (lugt, støj, fluer, transport m.m.)

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 205569, version 1) beregner lugt og geneafstande for den ansøgte produktion. Produktionsarealer der ikke er i brug i mindst 5 måneder om året, skal ikke medtages i lugtberegningerne. Det er en forudsætning, at dyreholdet er udegående i juni, juli, august og september og at dyrene ikke har adgang til produktionsarealet i denne periode. Baggrunden for dette er, at lugtemissionen er størst i de varme perioder (juni-september). Det er kommunens vurdering, at produktionen ikke vil give anledning til lugtgener hos de omkringliggende naboer.

Idet alle dyrene ifølge ansøgningen er udegående i mindst 5 måneder, er der ikke regnet lugtgeneafstand for den ansøgte produktion. Der stilles vilkår om, at dyrene ikke må have adgang til produktionsarealet i månederne juni, juli, august og september.

Der er begrænset aktivitet på husdyrbruget i form af transporter m.v. og afstanden til nærmeste naboer er over 300 meter.

Husdyrbruget har via Starbakvej forbindelse til Mariendalsvej mod øst og Hjørringvej mod syd. Der er ikke andre beboelser i umiddelbar nærhed til ejendommens ind- og udkørsel. Der er tale om et begrænset antal transporter og det er kommunens vurdering at ejendommens ind- og udkørsel ikke vil give anledning til gener for de omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Kommunen har på baggrund af ansøgningen vurderet, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, transporter eller lys for nærmeste naboer eller for omgivelserne i øvrigt. Der er derfor ikke stillet vilkår i forhold til disse forhold.

Spildevand og affald

Spildevand fra bedriften skal håndteres og opbevares i overensstemmelse med gældende lovgivning – herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Opbevaring og håndtering af affald skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ og den øvrige lovgivning på området. På baggrund af ansøgningen har kommunen vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår til håndtering af affald. Kommunen har på baggrund af ansøgningen vurderet, at husdyrbruget ikke vil udgøre en særlig risiko for forurening af jord, grund- og overfladevand.

Bedst Anvendelig Teknik

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mindre end 750 kg N/år er husdyrbruget ikke omfattet af krav om BAT i forhold til ammoniak.

3. Generelle forhold

3.1 Lovgrundlag

Afgørelsen er meddelt i henhold til § 16b i lovebekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. samt bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

3.2 Tidligere meddelte afgørelser

Der er tidligere meddelt følgende afgørelser efter husdyrloven til husdyrbruget:

- Afgørelse af 7. juni 2018 efter § 10 i bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (etablering af maskinhus/foederlade)
- Afgørelse af 28. december 2012 efter § 19 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug vedr. udvidelse af besætning.

Begge afgørelser er udnyttet.

3.2 Udnyttelse og kontinuitet

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter meddelelsen af denne afgørelse. Hvis en del af afgørelsen ikke er udnyttet, når der er gået 6 år, bortfalder denne del af afgørelsen. Afgørelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses afgørelsen for udnyttet når det konstateres, at det der er truffet afgørelse, om faktisk er gennemført.

Hvis en afgørelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af afgørelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.3 Offentlighed og partshøring

Sagen blev sendt i høring til ejendommens matrikulære naboer den 26. november 2018. Der var frist frem til den 14. december 2018 til at sende eventuelle bemærkninger. Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne nabo høring.

Udkast til afgørelsen blev den 19. december 2018 sendt i høring hos ansøger. Det er kommunens vurdering at der ikke er andre parter i sagen. Ansøger havde ingen bemærkninger i forbindelse med partshøringen.

3.5 Retsbeskyttelse

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

3.6 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i sagen samt i de resultater af virksomhedens egenkontrol som tilsynsmyndigheden er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger, der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

3.7 Offentliggørelse og klagevejledning

Afgørelsen offentliggøres ved annoncering på [kommunens hjemmeside](#) (og på [Digital MiljøAdministration](#)) den 11. januar 2019.

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, af visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer og af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er 4 uger fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse og udløber ved midnat den 8. februar 2019. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Du klager gennem Klageportalen, som du kan logge på via dette link: <https://kpo.naev-neneshus.dk>. Du kan også logge på via borger.dk (som borger) eller via virk.dk (som virksomhed eller forening). Du logger på Klageportalen med NEM-ID.

Side 9/10

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales tilbage hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Frederikshavn Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Du kan læse mere i vedlagte klagevejledning.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Anne Marie Henriksen
Center for Teknik og Miljø

Kopi tilsendt:

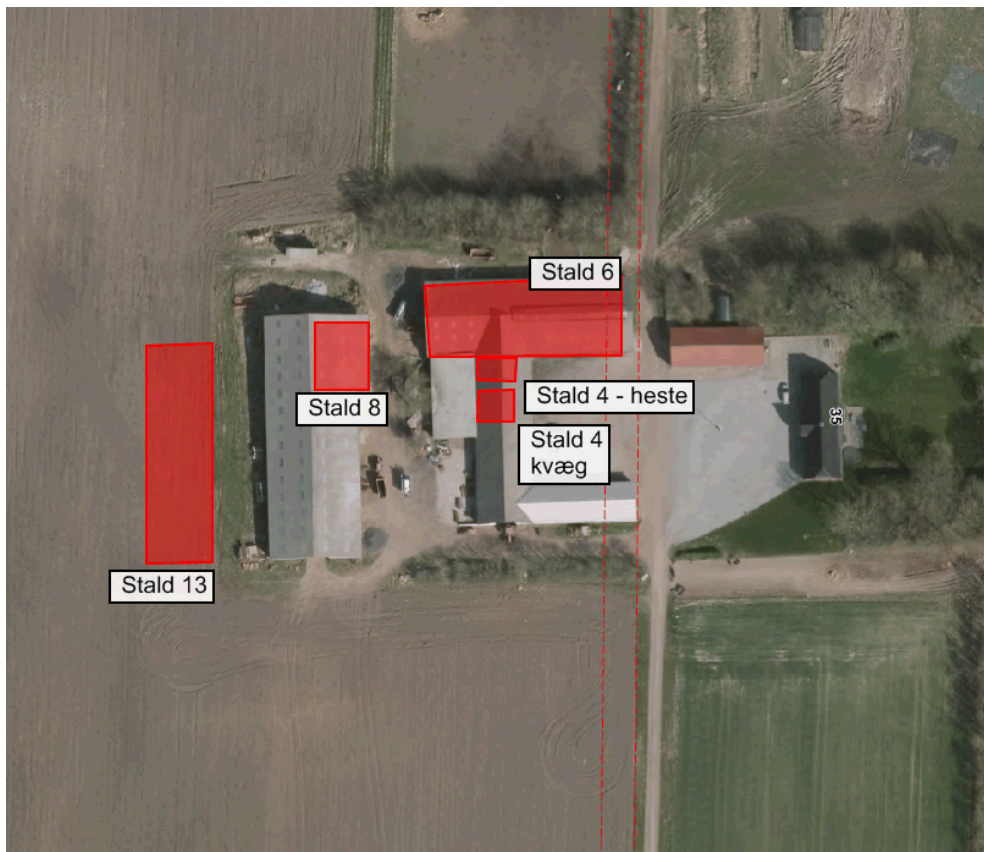
- Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K – via mst@mst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 2. sal, Postboks 1826, 9000 Aalborg – via senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia – via mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – via nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1., 1651 København V – via ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 København K – via fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – via: dnfrederikshavn-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn Afdeling, v/ Eigil Torp Olesen, Langthjemvej 10, 9900 Frederikshavn – via frederikshavn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – via: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – via: per.sonne@mail.tele.dk
- Friluftsrådet, v/Thomas Elgaard Jensen, Kragkærvej 5, Astrup, 9800 Hjørring – via: vendsyssel@friluftsradet.dk

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – via natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, v/Kurt Rasmussen, Frimosevej 27, 9330 Dronninglund – via frederikshavn@dof.dk
- Lystfiskerforeningen for Frederikshavn og Omegn, v/Jens R. Larsen, Harald Lunds Gade 31, 9900 Frederikshavn – via formandlfo@gmail.com
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – via husdyr@eco-council.dk
- Vendsyssel Historiske Museum, Museumsgade 3, 9800 Hjørring – via vhm@vhm.dk
- Voer Å Sportsfiskerforening, v/Nicolai Jørgensen, Skævevej 15, 9352 Dybvad – via lmjn@mail.dk

Side 10/10

4. Bilag

Bilag A Situationsplan

Vejledning om klagemuligheder m.v.
efter
Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
(LBK nr. 1020 af 06/07/2018 med senere ændringer)

Reglerne fremgår af lovens kapitel 7

Hvem kan klage:	Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ⁱ⁾ 1. Adressaten for afgørelsen (normalt ansøgeren), 2. Miljø- og fødevareministeren, 3. Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. 4. Sundhedsstyrelsen, Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet 5. Landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelse af miljø og natur eller rekreative interesser som formål. 6. Lokale foreninger og organisationer, som har beskyttelse af miljø og natur eller rekreative interesser som formål, og som har ønsket underretning om afgørelser efter loven.
Miljø- og Fødevareklagenævnet	Klagesager efter Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, der er sammensat som beskrevet i § 2 i Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.
4 ugers klagefrist:	Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen (det vil sige at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag hvor klagefristen udløber.
Opsættende virkning:	Klager har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, og afgørelsen må gerne udnyttes inden klagefristen udløber. Undtaget er dog klager over afgørelser, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Sådanne afgørelser må ikke udnyttes før klagefristens udløb, og en rettidig klage har opsættende virkning. Det betyder, at det, der er tilladt i afgørelsen, ikke må udføres, før klagemyndighedens afgørelse foreligger. Klagemyndigheden kan dog bestemme andet.
Klagen sendes til:	Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager gennem Klageportalen, som du kan logge på via dette link: https://kpo.naevneneshus.dk. Du kan også logge på via borger.dk (som borger) eller via virk.dk (som virksomhed eller forening). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer udenom Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.
Orientering:	Kommunen giver den, der har fået en tilladelse, underretning om en indgivet klage og om klagens eventuelle opsættende virkning.
Opkrævning af gebyr:	Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. Som virksomhed eller organisation skal du betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage. Klagens behandling starter ikke, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.
Civil retssag	Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

ⁱ Ved klage efter pkt. 5, kan klagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter. Foreninger m.v. omfattet af pkt. 6 skal have indsendt deres vedtægter sammen med underrettelsen til kommunen. De nævnte foreninger m.v. er som hovedregel alene klageberettiget for så vidt angår spørgsmål indenfor deres interesseområder.